

KLASICKÝ BALET

Klasicismus

- vzniká v 18. stol. ve Francii (1750)
- svobodní umělci tvoří a produkuje (narozdíl od baroka, ve kterém byl mecenáš, který vše financoval a rozhodoval co se bude hrát, kdy a kde)
- reformátor opery: **CH. V. Gluck**
- reformátoři baletu: **F. Hilferding, G. Angiolini, J. G. Noverre**
- **BALET D'ACTION** = dějový, základem je baletní pantomima starověkého stylu, neopírá se jen o efekt

Franz Hilferding [1710-1768]

- baletní mistr + dvorský učitel tance, významný pedagog
- reformátor baletu
- užívá veselé náměty, **mythologii** a tvoří **tragické baletní pantomimy**

Gasparo Anglioni [1731-1803]

- žák a nástupce **Hilferdinga**
- **Kamenná hostina** (Le Festin de Pierre, hudba: **CH. V. Gluck**): 1. dějový balet. příběh **Dona Juana** podle **Moliéra**, nastudování v řadě měst Evropy včetně Prahy
- balety do Gluckových oper: **Orfeus a Euridika, Cléopatra, Ifigenia, Semiramis**
- 1766 -1772 - tvoří na vlastní hudbu: **Opuštěná Didona, Překonaný předsudek**

Jean Georges Noverre [1727-1810]

- švýcarsko-francouzský původ
- baletní mistr, choreograf
- působí ve Stuttgartu, Vídni a St. Germain
- navazuje na **Hilferdinga** a **Angioliniho**
- 1759 - **Listy o tanci a baletech**: reformátorské myšlenky
- učitel v císařské rodině
- spolupráce s **Gluckem** → reforma opery
- 1800 - **Listy o umění jak stavět balety**: snaha o rovnoprávné místo baletu mezi uměními

Jean Dauberval [1742-1806]

- tanečník a choreograf
- v choreografiích je typická jemná motorika a většinou zobrazuje venkovský život
- 1789 - **Marná opatrnost**: matka (hraje mužská postava) „**Mama Simon**“, dceru zamyká doma, aby nepřišla o panenství, ale zamkne jí omylem i s chlapcem do jedné světnice
- námět díla využila řada věhlasných choreografů a hraje se dodnes
- v současnosti je uvedena v ND choreografie **Frederika Asthona**

Gaetano Vestris (1729-1808)

- studoval v Itálii
- od 1761 - asistentem baletního mistra
- nejvýraznější tanečník Noverrovy éry

Auguste Vestris (1760-1842)

- syn Gaetana Vestrise
- nejlepší tanečník své generace

Maxmilian Gardel (1741-1787)

- baletní mistr v Opeře

Pierre Gardel (1758-1790)

- od 1780 - 1. tanečník v Opeře
- po bratrovi převzal pozici baletního mistra
- 1800 - **Dansomanie**: změny kostýmů - lehké tuniky, lehké opánky

Salvatore Vigano (1769-1821)

- italský choreograf, tanečník a skladatel
- baletní mistr v La Scale

Carlo Blasis (1795-1878)

- italský tanečník, choreograf a hlavně všestranně vzdělaný pedagog
- vydal spis **Základní pojednání o teorii a praxi tanečního umění**
- ředitelem baletní školy La Scaly
- v Moskvě - vydává spisy **Tanec obecně**, **Baletní osobnosti**, **Národní tance**: význam metodický → utřídění kroků, systém hlavních cvičení

Charles Louis Didelot (1767-1837)

- francouzský tanečník a choreograf
- studoval u otce ve švédské opeře
- tvůrce baletních bot
- od 1801 - působí v Petrohradu (zakladatel světové úrovně petrohradského baletu)
- předchůdce romantismu
- využil národní tance, náměty od ruských romantických básníků
- technický růst souboru

Přílohy

- [Aglioni: Didone abbandonata \(No. 16\)](#)
- [Aglioni: Didone abbandonata \(No. 18\)](#)
- [Dauberval: Marná opatrnost](#)

Gasparo Aglioni

Jean George Noverre

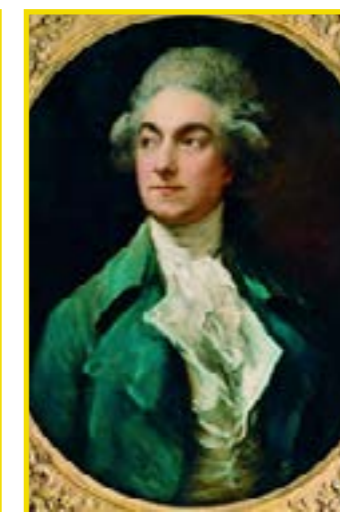
Jean Dauberval

Listy o umění jak stavět balety

Marná opatrnost

Gaetano Vestris

Auguste Vestris

Pierre Gardel

Carlo Blasis

Charles Louis Didelot

Salvatore Vigano

Didelotovy baletní boty